
A fejtetvesség

Nógrád Megyei Kormányhivatal
Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve

A fejtetvesség előfordulása

- A fejtetvek az egész világon előfordulnak.
- A perui múmiákon talált fejtetvekből a tudósok arra következtetnek, hogy százezer éve hű kísérői az embernek.
- A fejtetvesség a gyermekközösségekben, elsősorban az általános iskolákban, esetenként az óvodákban évről évre visszatérő probléma.
- A fejlett higiénés körülmények ellenére előfordulási aránya évek óta változatlan, ezért a fejtetvességről beszélni ma is időszerű.

A fejtetű jellemzői

A fejtetű 3-4 mm nagyságú, ovális alakú szárnyatlan rovar.

Kültakarója szürke-világos sárga, vérrel teleszívott állapotban piros, később feketés színű.

Élősködő, kizárólag emberi vérrel táplálkozik.

Ovális alakú petéit a **serkéket** erős cementanyaggal, szorosán a hajszálak tövéhez ragasztja.

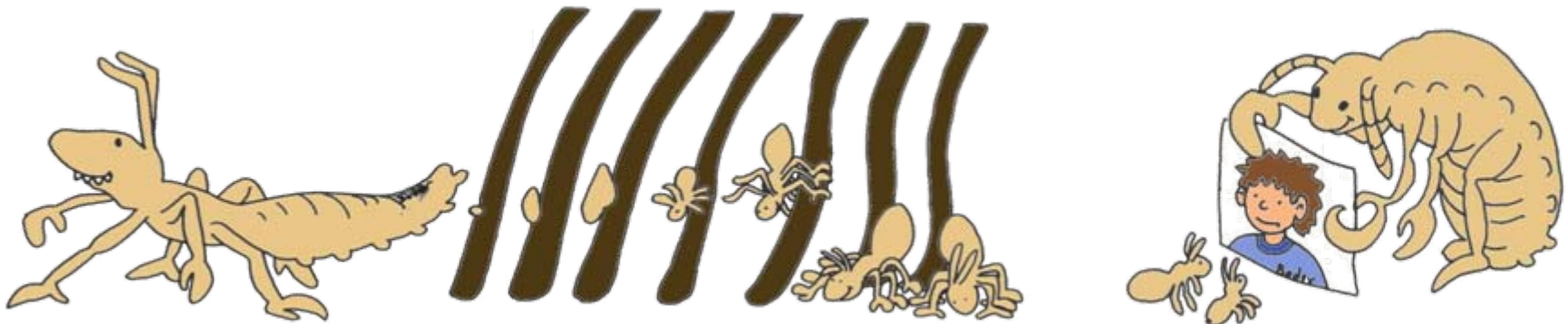
A fejtetű jellemzői

A legtöbb serke rendszerint a halánték és a tarkótájon található.

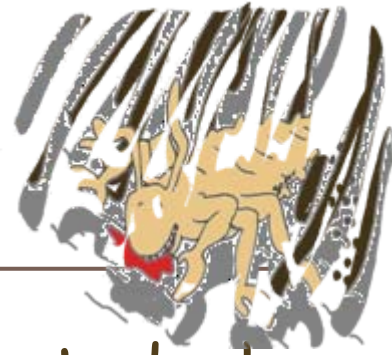
A serkéből a lárvák 7-8 nap alatt kelnek ki.

A lárva 7-10 nap alatt felnőtt, tetű lesz belőle és maga is képes petét rakni.

Egy nőstény tetűtől 2-4 hetes élete során akár 200 utód is származhat, ezért az eltetvesedés gyorsan bekövetkezhet.

A fejtetű jellemzői

A fejtetvek a fejbőrön viszonylag gyorsan tudnak mászni.

Kerülik a fényt, ezért ritkán láthatók.

Az éhezést rosszul tűrik, emberi vér híján, pár napon belül elpusztulnak.

A külső behatásokkal szemben ellenállóak, a szárazságot jól tűrik, vízbe merítve napokig nem pusztulnak el.

A magas hőmérsékletre érzékenyek, 60 °C-on másodpercek alatt elpusztulnak.

Viszketést, vakarózást okoznak, melynek következtében másodlagos bőrgyulladás alakulhat ki.

A fejtetű terjedési módja

A fejtetű elsősorban közvetlen érintkezés útján terjed.

Leggyakrabban a gyermekközösségekben úgy, hogy a gyermekek feje játék közben egymáshoz ér.

Közösen használt és a fejjel kapcsolatba kerülő tárgyakkal - fésűvel, hajkefével, sapkával - is átvihető egyik személyről a másikra.

A gyermekektől fertőződhetnek a családtagok, - szülők, testvérek - akik a fejtetűt szintén továbbadhatják.

A fejtetű felderítése

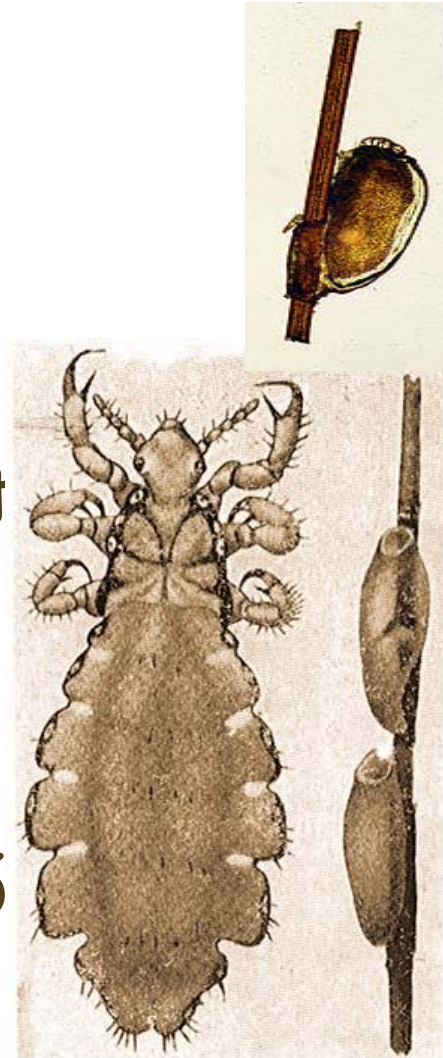
A mozgó tetvek kereséskor könnyen eltűnhetnek a hajszálak között, ezért érdekesebb a hajszálakhoz rögzített serkéket keresni.

A serkéket a fehér és piszkos-sárga szín jellemzi.

Az életképes serkék a két köröm között összenyomva pattanó hangot adnak.

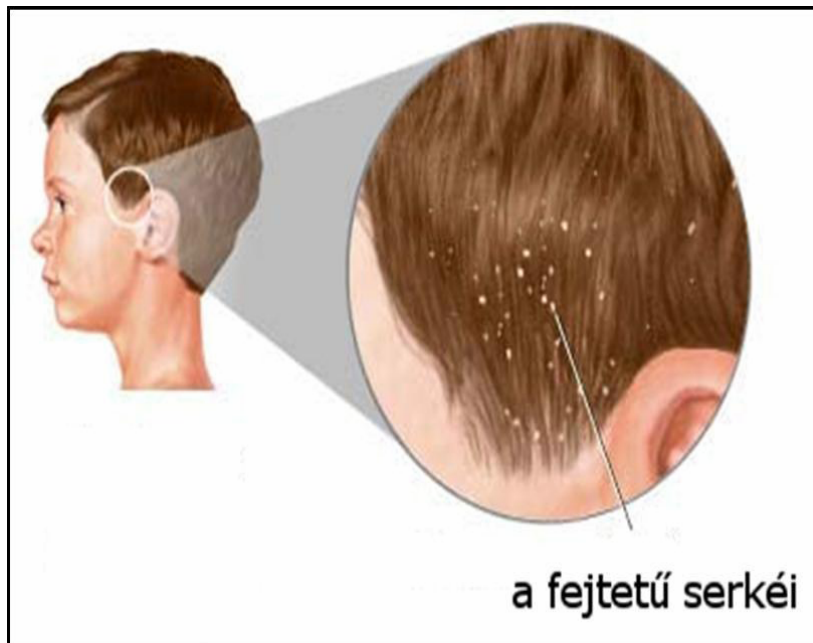
Az elpusztult, illetve üres serketokoknál ez már nem tapasztalható.

A fejtetvesség vizsgálatát kézi nagyító használata megkönnyíti.

A fejtetű felderítése

Fejtetvesség gyanúja esetén a haját szét kell választani és elsősorban a fülek körüli, valamint tarkótájéki területet szükséges gondosan megvizsgálni.

Védekezés a fejtetvesség ellen

A védekezés kétirányú lehet:

- ❖ irtás - fejtetvesség esetén
- ❖ megelőzés - ha a környezetben fejtetves személy van

Az irtás a fejtetvek elpusztítására alkalmas -
gyógyszertárakban, esetleg drogériákban beszerezhető
(Nittyfor, Pedex, NIX, stb.) - tetűirtó szerek
használatával történik.

Általában a hajas fejbőrt és haját gondosan át kell itatni a
készítménnyel, majd a fejbőrbe kell dörzsölni.

Ezt követően meg kell várni, míg a hajszesz
rászárad a hajra (5-15 perc). A száradási idő
elegendő a tetvek és a serkék elpusztítására.
A kezelés után a serkéket ecetes vízbe
mártott sűrű fogazatú fésűvel, körömmel,
csipesszel el kell távolítani a hajból.

Védekezés a fejtetvesség ellen

A használati tárgyakon - fésűn, kefén - található fejtetveket tetűirtó szerben, vagy néhány perces forró vízben áztatással mentesítsék.

A mosható anyagokat - sapkát, ágyneműt - mossák ki és vasalják át.

A fejtetvesség megszüntetésére alkalmazható tetűirtó készítmények - szesz, krém, sampon - megelőzésre is használhatók. Ebben az esetben a szert hajmosást követően kell felvinni a hajra és hagyni kell rászáradni. Lemosni nem szabad. Ezzel a következő hajmosásig el lehet kerülni a visszafertőződést.

A tetűirtószereket az útmutatóban leírtaknak megfelelően kell alkalmazni.

Az iskola-egészségügyi szolgálat

Az iskola-egészségügyi ellátást végző védőnők/orvosok fejtetvességgel kapcsolatos ismereteket közvetítenek szülőknek, pedagógusoknak és gyermekeknek.

„Tájékoztató a fejtetvességről” címmel írásos **szakmai anyagot juttatnak el** a szülőkhöz/gondviselőkhöz. Kérik, hogy a tájékoztató „Szülői nyilatkozat” részét aláírásukkal ellátva szíveskedjenek az osztályfőnöknek visszajuttatni, hogy gyermekük törzslapjához tudják csatolni.

Az iskola-egészségügyi szolgálat

Tanév kezdetén és azt követően negyedévenként - személyi higiéné keretében vizsgálatokat végeznek az esetleges tetvesség felderítésére.

Fejtetvesség észlelésekor a szűrővizsgálatot az érintett egységben (osztályban) kéthetenként megismétlik, mindaddig amíg a tetűmentesség állandósulása meg nem állapítható.

Az iskola-egészségügyi szolgálat

A fejtetves gyermek kezelése elsődlegesen a szülő feladata, kötelessége, ezért **fejtetvesség észlelésekor** az osztályfőnökön keresztül, zárt borítékban **értesítik a szülőt**

- ❖ a fejtetvesség tényéről,
- ❖ tájékoztatják a szükséges teendőkről,
- ❖ nyilatkozatot kérnek a gyermek szakszerű hajkezelésének elvégzéséről.

Az iskola-egészségügyi szolgálat

Szükség esetén bizalmas körülmények között elvégzik a kezelést.

Jelentést készítenek az illetékes kistérségi népegészségügyi intézetnek

- ❖ az elvégzett tetvességi vizsgálatokról havi rendszerességgel,
- ❖ amennyiben a tetvességet annak mértéke, jellege miatt saját hatáskörében megszüntetni nem tudják soron kívül,
- ❖ vizsgálat alkalmával tapasztalt nagymértékben, vagy ismételten fejtetves gyermekekről név szerint, az észlelést követő munkanapon.

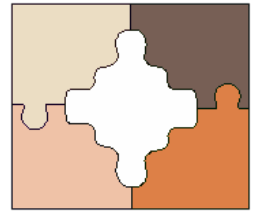
Hasznos tanácsok szülőknek

- ❖ A megelőzés leghatékonyabb tényezője a szülői gondoskodás, ezért fontos, hogy rendszeresen ellenőrizzék gyermekük tisztálkodását.
- ❖ Tartsanak otthon sűrű fogazatú fésűt, és ezzel hetente legalább egy alkalommal - hajmosás után - fésüljék át gyermekük haját.
- ❖ Amikor tudomásukra jut, hogy az iskolában fejtetvesség fordult elő és gyermekük még nem kapta el, keressék el rossz érzéseiket, szerezzenek megelőzésre is alkalmas tetűirtószert és kezeljék vele gyermeküket.

Hasznos tanácsok szülőknek

- ❖ Amennyiben óvintézkedéseik ellenére a család valamelyik tagja fejtetves lett, szánjanak elegendő időt az élősködők kiirtására.
- ❖ Értessítsék környezetüket a fejtetvességről, hogy legyen lehetőségük a védekezésre, illetve, hogy korai felismeréssel könnyebben megszabaduljanak a „hívatlan vendégektől”.

Összegzés

- ❖ A fejtetvesség ma is visszatérő jelenség a gyermekközösségekben.
- ❖ A fejtetű „demokrata”. Nincs tekintettel korra, nemre, beosztásra.
- ❖ Piszkos és tiszta hajban egyaránt előfordulhat.
- ❖ Fejtetűvel bárki megfertőződhet.
- ❖ Megkapni nem szégyen, eltitkolni, nem kezelni, továbbadni felelőtlenség.
- ❖ A fejtetvesség elleni eredményes küzdelem elengedhetetlen feltétele a szülők, pedagógusok, az iskola-egészségi hálózat és a népegészségügyi szakigazgatási szerv kistérségi intézetének szoros együttműködése.

TE IS LEHETSZ TETVES.

DE AZ IS MARADSZ?

www.fejtetu.hu

Köszönöm
a
megtisztelő
figyelmet!